

A woman with dark hair tied back, wearing a green hoodie, is holding a baby in a pink patterned outfit. They are both looking out a window. The background is slightly blurred, showing a window frame and some indoor plants.

Osallisuusvalmistelu Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella

Demokratiaverkosto 20.1.2022

Marjukka Manninen

kuntayhtymän johtaja/Rashky, vastuuvaimistelijä/osallisuus ja yhdyspinnat [marjukka.manninen @ras.fi](mailto:marjukka.manninen@ras.fi)

Liisa Jurmu

osallisuusasiantuntija , liisa.jurmu@oulunkaari.com

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

**Vastaa alueen
sote- ja pelastus-
palveluiden
järjestämisestä**

**Yhdistää alueen nykyiset
19 sote-organisaatiota ja
kaksi pelastuslaitosta
yhdeksi kokonaisuudeksi**

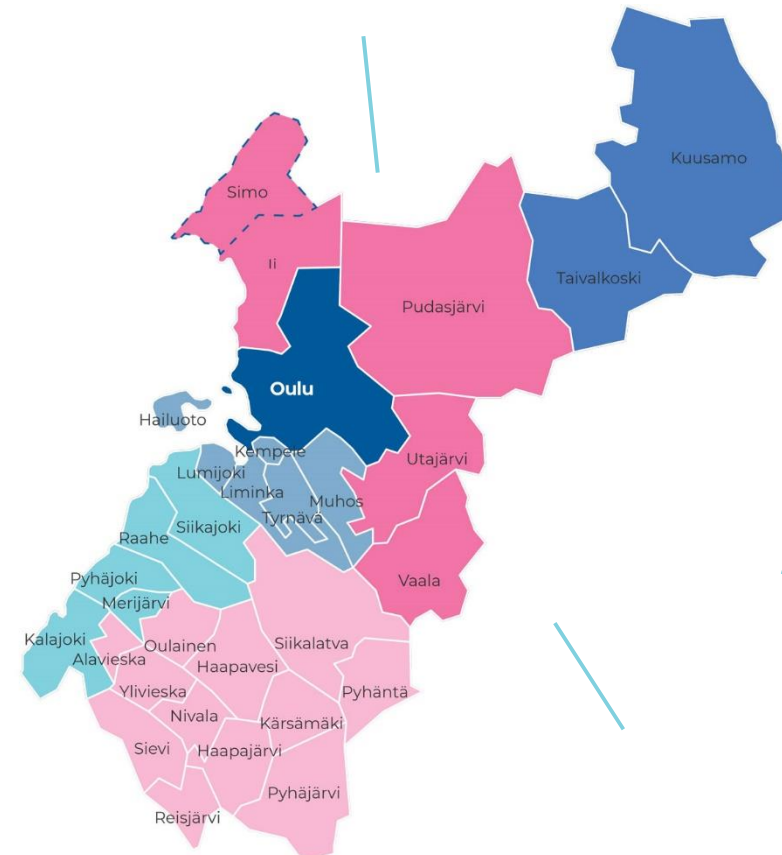
**Palvelee noin
413 000 asukasta**

**Työllistää
17 000–18 000
työntekijää**

**Asukasosallisuus
aluevaalien ja
osallisuus-
toiminnan kautta**

**Ylimmässä
johdossa vaaleilla
valittava
aluevaltuusto**

**Oma budjetti yli
1,5 miljardia
vuonna 2023,
rahoitus pääosin
valtiolta**

**Aloittaa
toimintansa
1.1.2023**

HYVINVOINTIALUESTRATEGIA

OSALLISUUS-, VUOROVAIKUTUS- JA HYVINVOINTIOHJELMA

Sisältää periaatteet, tavoitteet ja keskeiset toimenpiteet:

- Asukkaiden ja asiakkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet hyvinvointialueella (hva-laki 29 § ja 41 §)
- Yhteistyö ja vuorovaikutus eri sidosryhmien (kunnat, järjestöt, yritykset) kanssa
- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen (Hytetu) (Järjestämislaki 7 §)
- Viestintä

OSALLISUUSSUUNNITELMA

- Osallisuuden ja kumppanuuden menettelytavat ja pelisäännöt
  - Osallisuuden yhteiset menetelmät, eri asukas/asiakasryhmät
- LIITE: Järjestöyhteistyön suunnitelma

HYVINVOINTIKERTOMUS JA – SUUNNITELMA

- Hyvinvoinnin edistämisen nyky- ja tavoitetila, tavoitteet, toimenpiteet ja arviointi
- Sisältää erillislakien hytevelvoitteet (mm. ehkäisevä päihdetyö, mielenterveyttä suojaavien tekijöiden vahvistaminen)

Myös aluevaltuuston lakisääteinen käsittely

VIESTINTÄSUUNNITELMA

- Viestinnän tavoitteet, periaatteet ja toimintatavat
- Viestinnän kohderyhmät, kanavat ja järjestelmät
  - Brändi ja markkinointi
- Päätöksenteon viestintä ja avoin valmistelu
  - Viestinnän palveluiden kehittäminen
  - Kriisiviestintä

Aluevaltuuston päätöksenteko kevät 2022

Aluevaltuuston päätöksenteko kevät 2022

Valmistelu syyskuu 2021- kevät 2022

Yhdyspintalautakunnan päätöksenteko syyskuu 2022

Valmistelu kevät 2022- syyskuu 2022

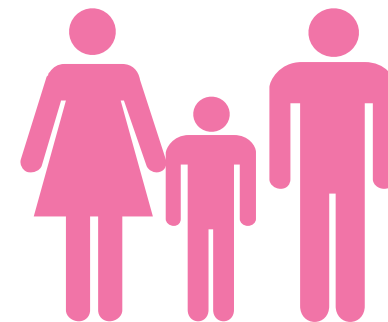
Yhteisen työskentelyn tavoite

- Hyvinvointialuestrategiaa, osallisuus-, vuorovaikutus- ja hyvinvointiohjelmaa ja yhdyspintatyötä valmistellaan laajalla osallisuudella. Joulukuun 2021- tammikuun 2022 välisenä aikana järjestetään yhteistyökierros, joka sisältää yhteistyötilaisuuksia ja muuta yhteiskehittämistä eri kumppaneiden kanssa.
- Tavoitteena on hyödyntää eri kumppanien asiantuntijuutta ja tietoa hyvinvointialuestrategian, osallisuus-, vuorovaikutus- ja hyvinvointiohjelman laatimisessa ja yhdyspintatyössä sekä vahvistaa toimijoiden sitoutumista yhteiseen kehittämistyöhön.
- Yhteisten työskentelyjen sisältö:

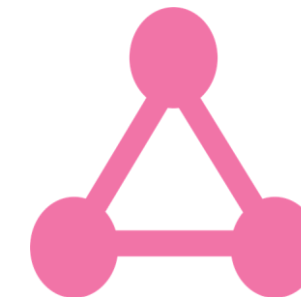
Hyvinvointialuestrategia:

- Arvot
- palvelulupaus
- Strategiset periaatteet

Osallisuus-, vuorovaikutus- ja hyvinvointiohjelma:

- Ohjelman lähtökohdat ja suunniteltu sisältö
- Kuntien ja muiden kumppanien hyvät käytänteet osallisuudessa ja kumppanuudessa

Yhdyspinnat

- Yhdyspintojen tunnistaminen
- Toimintamallien ja rakenteen luominen

Osallisuus on kuulluksi, arvostetuksi ja ymmärretyksi tulemista. Osallisuus on mahdollisuutta päättää ja vaikuttaa omissa sekä yhteisissä asioissa*.

Asukkailla, asiakkaila, henkilöstöllä ja kumppanien osallisuudella on tärkeä rooli Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelussa ja jatkossa hyvinvointialueen toiminnassa.

- # Osallisuuden merkitys eri näkökulmien kautta
- kaikki sisältyvät hyvinvointialueen valmisteluun ja toimintaan

DEMOKRATIA

- Suorat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
- Edustuksellinen järjestelmä

PALVELUT

- Asiakaslähtöiset palvelut
  - Palvelujen yhteiskehittäminen

YKSIÖ JA YHTEISÖ

- Yksilön hyvinvointi
- Yhteisön sosiaalinen pääoma

Osallisuustyön toimintatavat Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella

Ihmislähtöisyys

- Lähtökohtana eri-ikäisten ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien ihmisten mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa palveluihin ja hyvinvointialueen muuhun toimintaan
- Luodaan yhdessä asiakkaiden ja eri toimijoiden kanssa ihmislähtöisiä ja yhteensovitettuja palvelukokonaisuuksia

Yhdenvertaisuus

- Lähtökohtana ihmisten yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä alueiden tasavertaisuus
- Tunnistetaan ja hyödynnetään erilaisia näkökulmia ja asiantuntijuuksia hyvinvointialueen toiminnan toteuttamisessa ja kehittämisessä

Vuorovaikutteisuus

- Lähtökohtana eri toimijoiden keskinäinen kunnioitus ja toimiva keskusteluyhteys
- Tavoitteena avoimen vuoropuhelun sekä luottamuksellisen ilmapiirin rakentaminen kaikkien yhteistyötahojen kesken

Luottamus

- Lähtökohtana avoimuus ja läpinäkyvyys toiminnassa ja kehittämisessä
- Vahvistetaan eri toimijoiden välistä luottamusta eri vaiheissa toteutuvan yhteisen työskentelyn avulla

Vaikuttavuus

- Lähtökohtana vaikuttava osallistuminen
- Aukkaat ja kumppanit kuulevat miten osallistuminen on vaikuttanut ja miten sekä millä aikataululla asiat etenevät
- Tavoitteena kaikkien mukana olevien kokemus kuulluksi tulemisesta

Hyvinvointialuestrategia sekä osallisuus-, vuorovaikutus- ja hyvinvointiohjelma toteutetaan yhteistyöllä, kumppanit

Asukkaat ja asiakkaat

Asukkaiden ja asiakkaiden ääni ja asiantuntijuus kehittämiseen

- *Avoimet asukastilaisuudet
- *Kuntien vaikuttamistoimielinten tilaisuudet
- *Asukas- ja asiakaskyselyt
- *Sähköinen vuorovaikutusalusta

Henkilöstö, henkilöstöjärjestöt

Asiantuntijanäkemyks ja käytännön kokemus palveluiden ja rakenteiden kehittämiseen

- *Yhteistoimintaelin
- *Henkilöstöfoorumi
- *POPup-aamukahvit henkilöstölle
- *Alueelliset henkilöstötilaisuudet (+tallenteet)

Luottamushenkilöt

Alueen ja ihmisten tuntemus ja näkemys kokonaisuuden rakentamiseen

- *POPsoten poliittiset seurantaryhmät
- *Alueelliset neuvottelukunnat

Kunta- ja sote-johto, muut asiantuntijat

Asiantuntijanäkemyks ja käytännön kokemus palveluiden ja rakenteiden uudistamiseen

- *Väliaikainen valmistelutoimielin (VATE)
- *Kuntien ja kuntayhtymien johtoryhmien tilaisuudet
- *Sote-ryhmä
- *Muiden asiantuntijoiden tilaisuudet, esim. kuntien hyte-yhdyshenkilöt, osallisuusverkosto jne.

Sote-yrittäjät

Yrittäjien näkökulmat ja asiantuntijuus kehittämiseen

- *Sote-yrittäjien sparrausverkosto (Pohjois- Pohjanmaan yrittäjät, Keski- Pohjanmaan yrittäjät ja Kauppakamarin jäsenet)

Järjestöt

Järjestöjen näkökulmat ja asiantuntijuus, asukkaiden ääni mukaan kehittämiseen

- *Sote-järjestöjen alueverkosto
- *Palveluntuottajajärjestöjen verkosto
- *Paikallisyhdistysten työpaja
- *Hyvinvointialueen järjestöyhteistyö: järjestökysely, verkkotyöpaja ja avoimet työpajat

Sisällölliset valmisteluryhmät

Asiantuntijanäkemyks ja käytännön kokemus palveluiden ja rakenteiden uudistamiseen

- *Valmistelijoiden työkokoukset
- *Sisällöllisille valmisteluryhmille järjestetyt tilaisuudet ja muu yhteinen työskentely

Luonnos,
tammikuu 2021

Voimme osallistua suoraan:

- Tekemällä aloitteita
- Osallistumalla toiminnan kehittämiseen hyvinvointialueen yhteistyötilaisuuksien kautta
- Osallistumalla asiakasraateihin
- Osallistumalla palvelujen kehittämiseen esim. kokemusasiantuntijan roolissa
- Käyttämällä palautekanavia
- Osallistumalla sähköisen vuorovaikutusalustan kautta

Voimme vaikuttaa edustuksellisesti:

- Äänestämällä aluevaaleissa ja hyvinvointialueen kansanäänestyksissä
- Asettumalla ehdokkaaksi aluevaaleissa
- Osallistumalla vaikuttamistoimielinten toimintaan

Viestintä:

- Monikanavaisella viestinnällä pyritään mahdollistamaan sujuva tiedonvälitys ja vuorovaikutus
- popsote.fi ja uudet yhteiset verkkosivut
- Henkilöstölle oma intranet
- Sosiaalinen media

Millaisia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia asukkailla ja asiakkaila tulisi olla hyvinvointialueella?

Osallistujien näkemyksiä Yhdessä kohti hyvinvointialuetta –tilaisuuksista 7.10 ja 13.10.

Asukkaiden ja kumppanien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitettäessä tulisi ottaa erityisesti huomioon (7.10 ja 13.10 tilaisuuksiin osallistuneiden mukaan)

- Tarjota monipuolisia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia
- Saavutettavuuden huomiointi
- Oikea-aikainen tiedottaminen
- Sähköisen asioinnin kehittäminen
- Sen kertominen, miten osallistuminen on vaikuttanut
- Järjestöasiantuntemuksen ja kokemus-asiantuntijoiden kuuleminen
- Kumppanit mukaan jo valmisteluvaiheessa
- Hyvinvointialueen toimintalohkojen selkeys: kuka tekee ja mitä

Asiakas- ja asukasosallisuus: nostoja työskentelystä

Asiakas- ja asukasosallisuuden tavoitteet ja käytänteet rakennehankkeissa ja tulevaisuuden sote-keskushankkeissa: koonti ja yhteinen näkemys (kevät 2021)

Kuntalaiskyselyt ja järjestökysely: kuntalaisten näkökulmat sote-palvelustrategiatyöhön (kevät 2021)

Yhteistyö kuntien vanhus- ja vammaisneuvostojen kanssa: alueelliset ja hyvinvointialuetasoiset työpajat ikäihmisten ja vammaisten näkemyksiä valmisteluun (3 kierrosta 2021-2022)

Yhteistyö kuntien nuorisovaltuustojen sekä maakunnallisen nuorisovaltuuston kanssa: nuorten näkemyksiä hyvinvointialueen valmisteluun (2021-2022)

Avoimet tilaisuudet: osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen osallisuusohjelmatyöhön (syksy 2021)

Järjestöjen työpajat: asukas- ja asiakasnäkökulma valmisteluun (2021-2022)

Minun arkeni ja elämäni kysely hyte-valmistelussa: asukkaiden hyvinvoinnin tila ja haasteet (kevät 2021)

Sähköisen alustan kehittäminen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle, asukkaiden mahdollisuus jättää ideoita palvelujen kehittämiseen (2021)

Kokemustoimijoiden hyödyntäminen eri osahankkeiden toiminnassa (2021-2022)

Kysy hyvinvointialueesta ja aluevaaleista –tilaisuus kuntalaisille ja kaikille kiinnostuneille (18.1.2022)

Nuorten osallisuusmahdollisuuksien kehittämisen prosessi (2022→)

Monikanavainen viestintä: asukkaiden tiedon lisääminen hyvinvointialueuudistuksesta

Teemakohtaiset työpajat: osallisuus-, vuorovaikutus- ja hyvinvointiohjelman valmistelu kevät 2022

Ota yhteyttä!

Marjukka Manninen

marjukka.manninen@ras.fi

050 390 0066

Liisa Jurmu

liisa.jurmu@popsote.fi

040 527 2578